

Β' ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ

Με θέμα «Μορφές φυσικής αιτιοκρατίας» η Ομάδα Διεπιστημονικής Έρευνας (ΟΔΕ) οργάνωσε στην Αθήνα, από 24-28 Σεπτεμβρίου 1984, τη δεύτερη της Διεθνή Συνάντηση Επιστημολογίας. Στη Συνάντηση πήραν μέρος είκοσι πέντε περίπου ομιλητές, καθηγητές και διδάκτορες, ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων. Κύριο άξονα των συζητήσεων αποτέλεσαν οι ερμηνείες — συχνά διιστάμενες — των αποτελεσμάτων της θεωρητικής και ιστορικής έρευνας στο χώρο της κβαντικής μηχανικής και της θεωρίας της σχετικότητας σε συνάρτηση με τα φιλοσοφικά προβλήματα του ρεαλισμού και της οντολογικής διάστασης των αιτιακών σχέσεων. Γλώσσες της Συνάντησης ήταν τα γαλλικά και τα αγγλικά.

Η έναρξη της Συνάντησης έγινε με την ομιλία του Καθηγ. Α. Παπαπέτρου: ο τίτλος της ανακοίνωσής του ήταν: «Determinisme et libre choix». Άκολούθησε η ανάγνωση, από τους οργανωτές, της ανακοίνωσης του Sir Karl Popper (ο ίδιος, για ειδικούς προσωπικούς λόγους, αδυνατούσε να παρευρεθεί) θέμα της οποίας ήταν: «Realism and Quantum Physics». Η πρώτη ημέρα της Συνάντησης (24/9/84) έκλεισε με τρεις ανακοινώσεις ιστορικοφιλοσοφικού χαρακτήρα. Μίλησαν οι διδάκτορες Β. Κάλφας και Αιμ. Μεταξόπουλος για τις «Conceptions prescientifiques de la causalité»· ο Δρ Δ. Αναπολιτάνος ανέπτυξε το θέμα «Hume on Causality» και ο Επικ. Καθηγ. Ε. Παπαδημητρίου, ανέλυσε την αντίληψη του Καντ για την αιτιότητα («Kantian Conception of Causality»).

Κατά τή δεύτερη ημέρα της Συνάντησης (25/9/84) ακούστηκαν οι ανακοινώσεις του Καθηγ. Α. Μπαγιόνα, «La conception positiviste du determinisme», του κ. Γ. Παπαγούβου, «The Ontological Basis of Causal Relations» και του Δρα G. Le Demnat «La cosmologie Relativiste».

Ομιλητές την τρίτη ημέρα (26/9/84) ήταν οι καθηγητές J. P. Vigièr, «Le mouvement de N particules dans le cadre de l'espace-temps» και Ε. Μπισάκης, «Sur la validité du théorème de J. von Neumann». Επίσης μίλησαν ο Δρ Τ. Κυπριανίδης, «Space-Time Models in Quantum Statistics», ο Δρ P. Jaegle «Aspect scientifique et aspect historique des lois des processus», ο Δρ B. J. Hiley, «Causality and Measurement in the Quantum Potential Model», και ο Δρ Κ. Αντωνόπουλος, «Discontinuous Alterations of state and the question of Determinism».

Την τέταρτη ημέρα (27/9/84) μίλησαν οι καθηγητές Ε. Santos, «Microscopic and Macroscopic Bell Theorem», F. Selleri, «Probabilistic Causality in Quantum Theory», Α. Garuccio, «New Experiments concerning the Foundations of Quantum Mechanics», ο Δρ C. Dewdney «Ontology of non-localized events» και ο κ. Ν. Ταμπάκης, «The «Symmetry Principle for Cause and Effect».

Την πέμπτη και τελευταία ημέρα (18/9/1984) του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν οι ανακοινώσεις του Καθηγ. Ν. Αντωνίου, «The Causality Principle and the Modern Theory of Hadrons», του Δρα Δ. Καρτσακλή, «An Attempt of Unification of Microcosm and Megacosm» και του Δρα T. W. Marshall, «The distance separating Quantum Theory from Reality».

Τις εργασίες της Συνάντησης παρακολούθησαν Καθηγητές και άλλοι ειδικοί, καθώς και ένα ευρύ κοινό από φυσικούς, φιλοσόφους και φοιτητές. Αναπτύχθηκαν γόνιμες συζητήσεις πάνω στα επιμέρους θέματα του Συνεδρίου και φωτίσθηκαν αρκετές πτυχές άμφιλεγόμενων ακόμα ζητημάτων. Η Συνάντηση, της οποίας τα Πρακτικά θα δημοσιευθούν προσεχώς σε τόμο, πέτυχε τους στόχους της και συνεπώς ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες όσων ασχολούνται με τη φιλοσοφία αλλά και την ιστορία της επιστήμης.